

Cyklus Kino Ikon Choice v Kine Lumière zamieri pozornosť na filmovú drámu Polnočná omša 5. októbra 2026 PDF

5.10.2026 - | Slovenský filmový ústav

Film Polnočná omša (1962) režiséra Jiřího Krejčíka vydal tento rok Slovenský filmový ústav (SFÚ) na blu-ray nosiči. Pri tejto príležitosti sa v Kine Lumière uskutoční projekcia filmu a diskusia v programovom cykle Kino-Ikon Choice, počas ktorej sa zúčastnení hostia budú venovať rôznym aspektom tohto diela. Stretnutie v réžii rovnomenného filmologického časopisu Kino-Ikon sa uskutoční vo štvrtok 8. októbra o 17.00 hod. Vstup na diskusiu je voľný.

Filmová adaptácia známej rovnomennej divadelnej hry Petra Karvaša *Polnočná omša* je dramatickým príbehom malomeštiackej rodiny Kubišových na strednom Slovensku, ktorej členovia buď priamo kolaborujú s Nemcami, alebo len túžia prežiť vojnu v bezpečí. Vážnym ohrozením sa pre nich stáva návrat zraneného syna Juraja na Štedrý večer roku 1944, ktorý sa pred časom pridá k partizánom. Je to jeden z menej známych povstaleckých filmov, ktorý v širokouhlom zábere nakrútil v tom čase v Slovenskej filmovej tvorbe na Kolibe hostujúci český režisér Jiří Krejčík. Na scenári sa okrem Krejčíka a Karvaša podieľal aj Albert Marenčin, vtedajší vedúci I. tvorivej skupiny Štúdia hraných filmov. Za kamerou stál Rudolf Stahl, autorom hudby bol Zdeněk Liška.

Diskusia po filme bude „o histórii jeho vzniku, o peripetiách filmovej adaptácie rovnomennej predlohy Petra Karvaša v kontexte aj jej dovtedajších či neskorších divadelných adaptácií – témou budú otázky dramaturgie, či hereckého obsadenia, a tiež bude o širšom historickom kontexte príbehu, ktorý tvorili Slovenský štát a Slovenské národné povstanie,“ približuje zameranie diskusie Martin Kaňuch, šéfredaktor časopisu pre vedu o filme a pohyblivom obraze Kino-Ikon. Pozvanie do diskusie prijali filmové historičky Jelena Paštéková a Petra Hanáková, estetik Michal Babiak, filozof a estetik Peter Michalovič, teatroológ a divadelní historici Karol Mišovic a Milan Zvada.

„Film vo svojej mravnej nástojčivosti pripomína antickú drámu. Posolstvom diela nie je len odkrytie nehrdinskej povahy ‚nášho‘ človeka, ale – aktuálnejšie – aj obraz polarizovanej komunity, ktorú nezmierni ani príchod spasiteľa“, hovorí o Polnočnej omši filmová historička Petra Hanáková z oddelenia vedy a výskumu SFÚ. Troch synov rodiny stvárnil Ivan Mistrík ako partizán, Karol Machata ako gardista a Ladislav Chudík v role „vajatavého“ demokrata. Rodičov stvárňujú Hana Meličková a Jozef Kroner. „A hoci film v čase svojho uvedenia – v roku 1962, v ktorom Uher rozbehol novú vlnu – patril skôr k tradičnejším novinkám, je to moderné filmové dielo s rafinovanou mizanscénou, tradične kvalitnou (nielen) slovenskou hereckou ligou a trochu sartrovskou rezonanciou. Film je aj dobovou adaptáciou, v ktorej chcela socialistická dramaturgia ukázať a odsúdiť reakčnosť a prospe chárstvo ‚malomestského‘ ľudáctva a v rokoch (údajnej) hrozby západonemeckého revanšizmu vystríhať socialistické publikum pred (skutočnými či domnelými) ‚ľudáckymi tieňmi‘,“ uzatvára Hanáková.

eský filmový režisér a scenárista Jiří Krejčík v oblasti celovečerných filmov debutoval v roku 1947 filmom *Týden v tichém domě*, ktorý vznikol na motívy poviedok Jana Neruda. V 50. rokoch spolupracoval na scenári a príprave filmu *Císařův pekař – Pekařův císař* (1951), ktorý mal pôvodne režírovať, ale nakoniec sa jeho réžie ujal Martin Frič. Na tvorbe slovenských filmov sa podieľal aj pod pseudonymom V. Zanta, pod ktorým bol spoluscenáristom hraných filmov *Štvorylka* (1955) režisérov Jozefa Medveďa a Karola Kršku a *Kto si bez viny...* (1963) Dimitrija Plichtu. Ako režisér sa preslávil

dramatickými aj komediálnymi filmami. Vrchol svojej režisérскеj kariéry dosiahol v 60. rokoch. V tomto období nakrútil filmy ako *Vyšší princip* (1960), drámu odohrávajúcu sa počas druhej svetovej vojny po atentáte na Reinharda Heydricha, po nej nasledovala *Polnočná omša*, ďalej trpkú komédiu *Svatba jako řemen* (1967) a komédiu *Pension pro svobodné pány* (1967). V 70. rokoch režíroval biografický film *Božská Ema* (1979) o živote slávnej českej opernej speváčky Emy Destinovej. V roku 1999 získal cenu Český lev 1998 za dlhoročný umelecký prínos českému filmu.

Film *Polnočná omša* získal v roku 1962 medailu na 13. ročníku Medzinárodného filmového festivalu v Karlových Varoch aj Cenu Zväzu protifašistických bojovníkov na 13. filmovom festivale pracujúcich Československo. Na blu-ray nosiči ho vydal Slovenský filmový ústav (SFÚ), finančne ho podporili Audiovizuálny fond, Ministerstvo kultúry SR a Slovenská asociácia producentov v audiovizii. Titulky na nosiči sú anglické a slovenské pre nepočujúcich, blu-ray obsahuje aj audiokomentár pre nevidiacich. Dostupné je v predajni a na e-shope SFÚ Klapka.sk za 10,90 eur a vo vybraných predajniach.

Cyklus Kino-Ikon Choice v Kine Lumière vznikol v roku 2017, doteraz uviedol spolu s diskusiou filmy *5 October* (2016) Martina Kollara, *Hotel Úsvit* (2016) Márie Rumanovej, *Posledný autoportrét* (2018) Mareka Kuboša, *Punk je hned!* (2019) Juraja Šlauku, *Organ* (1964) Štefana Uhra, *Spiaci účet* (2024) Miloslava Luthera, *Všetko čo mám rád* (1992) Martina Šulíka a *Letopis* (2025) Martina Kollara.

Viac informácií o projekcii filmu *Polnočná omša* v cykle Kino-Ikon Choice

Viac informácií o blu-ray nosiči *Polnočná omša*

Viac informácií o filme *Polnočná omša* v databáze SK Cinema

Vydanie blu-ray finančne podporil

Slovenský filmový ústav je v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR

kontakt: Simona Nôtová, tlačová tajomníčka SFÚ, tel.: +421 2 5710 1542, simona.notova@sfu.sk

<https://sfu.sk/novinky/cyklus-kino-ikon-choice-v-kine-lumiere-zamieri-pozornost-na-filmovu-dramu-polnocna-omsa>